

Teksten met kwaliteit

De Schrijfwijzer en het CCC-model

Voor het schrijven en verbeteren van teksten is meer nodig dan talent, creativiteit en kennis en kunde van de Nederlandse taal. Een goede tekst sluit ook aan bij het gebruiksdoel en de lezers. Daarom hou je als schrijver rekening met allerlei aspecten van de tekst zoals het juiste teksttype, goede tekstsoort, logische opbouw, passende schrijfstijl, heldere opmaak en eigentijdse presentatie.

[Jan Renkema](#), bekend als auteur van o.a. de [Schrijfwijzer](#) en voormalig hoogleraar tekstkwaliteit aan de universiteit van Tilburg, ontwikkelde een handzaam schema; het CCC-model.

Bij het schrijven en het verbeteren van teksten maak ik zowel gebruik van de Schrijfwijzer als het CCC-model. Dit laatste is een analysemodel waarmee je systematisch kunt nagaan wat er goed is aan een tekst en wat verbeterd kan worden.

Je gebruikt hiervoor drie criteria:

1. **Correspondentie**, hierbij let je op je doelen én op de lezers,
2. **Consistentie**, je kiest consequent wat betreft stijl, toon, woordkeus en inhoud en
3. **Correctheid**, oftewel je schrijft volgens de regels.

Deze drie criteria kunnen op de vijf tekstniveaus van een tekst worden toegepast. Zo ontstaat een duidelijke lijst met vijftien ijkpunten om een schrijfoopdracht mee aan te nemen, de tekst vervolgens mee op te bouwen en tenslotte mee na te kijken.

Schema CCC-model

	Correspondentie	Consistentie	Correctheid
A Teksttype of Tekstsoort	1 Past de tekstsoort bij de boodschap?	2 Past de schrijfstijl bij de tekstsoort en is deze genrezuiver?	3 Worden de generegels correct toegepast?
B Inhoud	4 Krijgt de lezer de informatie die hij wil?	5 Is er overeenstemming tussen de informatieonderdelen?	6 Kloppen de feiten?
C Opbouw of Structuur	7 Is er een samenhang in de tekst?	8 Is de opbouw en structuur consequent?	9 Zijn de verbindingen correct?
D Formulering	10 Past de stijl bij de verwachtingen?	11 Is er eenheid in de stijl en formulering?	12 Zijn de zinsbouw en de woordkeus correct?
E Presentatie	13 Past de presentatie bij de verwachtingen?	14 Is er afstemming tussen tekst en vormgeving en is deze consequent doorgevoerd?	15 Zijn spelling en interpunctie correct en volgens de meest recente afspraken?

In de zesde editie (2020) van de Schrijfwijzer is op basis van dit CCC-model ook een vragenformulier opgenomen. Het is een handig hulpmiddel dat ik heb herschreven en aangevuld met relevante vragen. Op deze manier is het formulier te gebruiken om alle onderdelen van een schrijfoopdracht door te nemen. Tijdens het kennismakingsgesprek spreken we samen af hoe we dit intakeformulier gebruiken.

Door Esther Vroklage-Hoek voor Tekstbureau Blanche-Fleur 30-09-2020